

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет педагогічний
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Кафедра педагогіки та управління навчальним закладом
Кафедра спеціальної педагогіки та інклюзивної освіти

СИЛАБУС

до навчальної дисципліни

«ПЕДАГОГІКА»

підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальності 014 Середня освіта (Математика)

за освітньою програмою Середня освіта (Математика, інформатика)

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу	Педагогіка
Мова викладання	українська
Викладачі	Лебідь Інна Юхимівна Чопік Олена Василівна
Профайл викладачів	pedahohika.kpnu.edu.ua/lebid/ http://kaf-korped.kpnu.edu.ua/sklad-kafedry/chopik-olena-vasylivna/
E-mail	lebid.inna@kpnu.edu.ua chopik@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODL	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=1101

2. Анотація до курсу

Вивчення нормативної навчальної дисципліни «Педагогіка» здійснюється відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (Математика, інформатика)» підготовки бакалаврів за спеціальністю 014 Середня освіта (Математика). Дисципліна відноситься до циклу обов'язкових освітніх компонентів, освітній компонент дисциплін професійної підготовки.

Навчальна дисципліна «Педагогіка» займає провідне місце у підготовці майбутнього вчителя, формуванні його професійної компетентності. Педагогіка як система наук про виховання та навчання людини, забезпечує фундаментальну підготовку педагогічних працівників у галузі освіти. Загальним завданням педагогіки як науки є виявлення, вивчення й обґрунтування закономірностей виховання та розвитку людської особистості, розробка на цій основі теорії і технологій виховання та навчання як спеціально організованих педагогічних процесів, шляхи удосконалення діяльності педагога (педагогічну діяльність) і різних видів діяльності учнів, а також стратегію і способи їх взаємодії.

Модуль «Основи корекційної педагогіки» передбачає формування у майбутнього педагога первинних уявлень про освіту дітей з особливими освітніми потребами, адекватного позитивного ставлення до дітей з особливими освітніми потребами; фахових компетентностей, необхідних для участі в команді психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивних закладах.

Програма навчальної дисципліни містить п'ять змістових модулів.

3. Мета та цілі курсу

Мета вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» є: засвоєння здобувачами вищої освіти цілісної системи теоретичних знань із педагогіки як науки про виховання та навчання учнів; розвиток уміння поєднувати навчання і виховання учнів у процесі (уроків) занять і позакласної роботи; формування здатності та готовності до їх застосування в професійно-педагогічній діяльності у закладах середньої освіти.

Метою змістового модуля «Основи корекційної педагогіки» є: ознайомлення здобувачів вищої освіти із завданнями та понятійно-категоріальним апаратом корекційної педагогіки, особливостями розвитку різних категорій дітей з особливими освітніми потребами, організацією їхнього навчання та виховання в умовах інклюзивного навчання.

4. Основні підходи до вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни ґрунтується на партнерській співпраці викладачів і студентів, особистісно-орієнтованому підході до освіти, принципі систематичності та послідовності в освіті, аналітико-синтетичній професійно спрямованій діяльності студента.

5. Формат курсу

Комбіноване навчання (очний курс з елементами дистанційного навчання).

6. Програмні компетентності навчання

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 09 Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети; здатність до генерування нових ідей, виявлення та вирішення проблем, ініціативності та підприємливості; здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)

СК 04 Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу.

СК 09 Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів; формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.

СК 10 Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

СК 11 Здатність працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами вчителя для надання додаткової підтримки особі з особливими освітніми потребами; до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами.

СК 16 Здатність ефективно планувати та організовувати різні форми позакласної роботи.

7. Очікувані результати навчання.

ПРН 04. Володіти основами психолого-педагогічних знань, необхідних для розв'язування професійних задач навчання математики та інформатики в основній школі.

ПРН 5 Бути ознайомленим з тенденціями розвитку середньої освіти України та здатним впроваджувати сучасні інноваційні технології навчання.

ПРН 7 Володіти знаннями, уміннями і навичками з методики та технологій навчання інформатики.

ПРН 11 Розрізняти, критично осмислювати й використовувати традиційні та спеціальні підходи до навчання школярів, сучасні методи навчання і форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів.

ПРН 12 Володіти технологією організації у навчально-виховному процесі навчально-дослідницької діяльності учнів під час уроків і позаурочної роботи з математики з метою створення методичних умов, що забезпечують формування в учнів дослідницьких навичок.

ПРН 13 Демонструвати готовність до проведення психолого-педагогічних спостережень і використання різних методів дослідження учнівського колективу та на їх основі впливати (корегувати) на міжособистісні стосунки учнів, індивідуальний розвиток особистості.

ПРН 14 Уміти застосовувати інформаційні та телекомунікаційні технології на уроці, у позакласній і позашкільній роботі.

ПРН 15 Виявляти здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку.

ПРН 16 Уміти організувати власну діяльність та одержувати результат у рамках обмеженого часу.

ПРН 17 Уміти ефективно працювати, як особистість і як член команди, а також ефективно співпрацювати з учнівським, учительським та батьківським колективами, попереджувати конфлікти.

ПРН 19 Уміти відповідально управляти процесом формування готовності учнів до самостійного прийняття рішень, подолання труднощів, прояву поваги до інтелектуальної праці та її результатів.

ПРН 20 Бути здатним діяти з дотриманням етичних норм, цінувати індивідуальне і культурне різноманіття, ініціювати в педагогічній діяльності принципи толерантності, діалогу і співробітництва; реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 22 Спілкуватися українською мовою, донести інформацію та ідеї до учнів або колег, виокремлювати проблеми, формулювати рішення, брати участь у дискусіях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

– типи взаємин учасників педагогічної взаємодії, структуру освітнього процесу, його суперечності та рушійні сили, принципи та закономірності;

– чітко уявляти характер і зміст роботи вчителя щодо організації, планування і матеріального забезпечення учнів у закладах загальної середньої освіти (на уроках, позакласних заняттях);

- вікові психофізіологічні особливості учнів;
- дидактичні принципи трудового навчання;
- методи навчання і форми проведення уроків;
- форми перевірки знань, умінь і навичок учнів;
- позакласне та позашкільне виховання; педагогічне керівництво вихованням дітей в сім'ї; виховні функції вчителя у закладах загальної середньої освіти; зміст основних понять технології виховної роботи; сутність технологічного підходу до виховання, його сумісність з гуманістичною педагогікою;

- норми і прийоми спілкування з дітьми; закономірності спілкування й способи управління індивідом і групою; способи аналізу власної діяльності й діяльності дитини;

- предмет і завдання корекційної педагогіки;
- види порушень психофізичного розвитку, їх причини, особливості розвитку різних категорій дітей з особливими освітніми потребами;
- особливості організації навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами у закладах інклюзивної освіти.

ВМІТИ:

- впливати на розвиток особистості учня;
- готуватися до теоретичних і практичних занять;
- правильно будувати і проводити заняття;
- організовувати і проводити позакласну роботу учнів, гурткові та факультативні заняття;

- здійснювати індивідуальний та диференційований підхід у процесі навчання;

- досягати триєдиної мети уроку: навчальної, виховної, розвивальної;
- формувати активну життєву позицію учнів;
- удосконалювати свою педагогічну і професійну майстерність;
- здійснювати профорієнтаційну роботу у процесі навчання та позашкільних заходах;

- аналізувати стан державної політики України щодо розвитку освіти дітей з особливими освітніми потребами;

- визначати ефективні шляхи та засоби профілактики психофізичних порушень;

- орієнтуватися в професійних завданнях вчителя як члена команди психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивних закладах;

- опрацьовувати наукову та методичну літературу з проблем вивчення особливостей розвитку, навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами.

8. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма здобуття вищої освіти
Рік навчання	2
Семестр вивчення	3
Кількість кредитів ЄКТС	7
Загальний обсяг годин	210
Кількість годин навчальних занять	104
Лекційні заняття	46
Практичні заняття	58
Семінарські заняття	-
Лабораторні заняття	-
Самостійна та індивідуальна робота	106
Форма підсумкового контролю	Екзамен

9. Пререквізити курсу

Українська мова (за професійним спрямуванням), Іноземна мова, Основи медичних знань і безпека життєдіяльності, Психологія.

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою): навчальні аудиторії; комп'ютерні класи; бібліотека, електронна бібліотека, репозитарій бібліотеки; мультимедійне обладнання; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; доступ до мережі Інтернет; модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище (Moodle); комплекси навчально-методичного забезпечення дисциплін; силабус та робоча програма навчальної дисципліни; збірники наукових праць.

11. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна педагогіка.

Тема 1. Предмет педагогіки та її основні категорії.

Педагогіка як наука і мистецтво. Об'єкт і предмет педагогічного дослідження. Основні педагогічні категорії. Джерела педагогіки. Система педагогічних наук. Суть і етапи педагогічного дослідження. Характеристика методів педагогічного дослідження.

Тема 2. Загальна характеристика педагогічної професії. Педагогічна майстерність.

Суть та особливості професійної діяльності вчителя. Функції педагога. Структура педагогічної діяльності. Педагогічна компетентність, педагогічні здібності. Державні стандарти освіти.

Тема 3. Педагогічна техніка вчителя.

Поняття педагогічної техніки. Зовнішня техніка вчителя. Внутрішня техніка вчителя.

Тема 4. Особистість школяра та його розвиток.

Суть понять «особистість», «індивідуальність». Основні теорії розвитку особистості. Основні фактори розвитку особистості: а) роль спадковості у розвитку особистості; б) середовище як фактор розвитку і соціалізації особистості; в) умови ефективності виховання як фактора розвитку особистості; г) значення активності особистості у її розвитку і саморозвитку. Вікові етапи в розвитку особистості.

Тема 5. Система освіти України. НУШ.

Поняття про систему освіти. Основні принципи освіти в Україні. Структура освіти в Україні. Органи управління освітою.

Тема 6. Освітній процес.

Цілісність і діалектика освітнього процесу. Учасник освітнього процесу, типи і характер взаємодії між ними. Структурування освітнього процесу. Рушійні сили освітнього процесу. Закономірності освітнього процесу. Принципи освітнього процесу.

Тема 7. Дидактика. Процес навчання.

Дидактика. Поняття про процес навчання. Рушійні сили процесу навчання. Основні фактори та функції навчання. Етапи процесу навчання.

Тема 8. Принципи навчання. Зміст освіти.

Структурні компоненти навчального процесу. Основні елементи управлінської діяльності вчителя. Основні ланки процесу засвоєння знань. Провідні мотиви учіння. Принципи навчання. Види навчання.

Тема 9. Методи та засоби навчання.

Поняття про метод навчання як дидактичну категорію, функції і структуру методу, прийом навчання. Різні підходи до класифікації методів навчання. Характеристика методів навчання як способів розв'язання цільових завдань уроку. Засоби навчання.

Тема 10. Форми організації навчання.

Сутність поняття форма організації навчання. З історії розвитку форм організації навчання. **Класифікація форм організації навчання.** Позаурочні форми навчання.

Тема 11. Урок як форма організації навчання. Його аналіз.

Урок – основна форма організації навчання. Типи уроків, їх структура. Вимоги до сучасного уроку в школі. Підготовка учителя до уроку.

Тема 12. Контроль у процесі навчання.

Поняття про контроль. Принципи контролю. Функції контролю. Види і форми контролю. Методи контролю. Проблеми оцінювання навчальних досягнень учнів: 12-бальна, рейтингова система оцінювання.

Тема 13. Виховання в освітньому процесі.

Суть і особливості процесу виховання. Діагностика вихованості. Принципи виховання.

Тема 14. Методи виховання.

Поняття про методи виховання. Класифікація методів виховання. Умови оптимального вибору методів виховання. Характеристика методів виховання.

Тема 15. Форми виховання у закладі середньої освіти.

Суть позакласної та позашкільної виховної роботи. Основні принципи, на яких ґрунтується позакласна та позашкільна виховна робота. Поняття про форми виховання та загальна характеристика основних форм виховної

роботи. Форми спільної роботи школи і сім'ї.

Тема 16. Особистість і колектив. Основи виховної роботи в дитячих громадських організаціях.

Колектив, його основні ознаки та функції. Етапи розвитку колективу. Засоби згуртування колективу. Проблема взаємодії особистості і колективу.

Тема 17. Робота класного керівника, напрями та форми його діяльності.

Місце класного керівника в системі виховання. Суть діяльності класного керівника (завдання, функції, права, обов'язки, зміст роботи). Напрями та форми його діяльності.

Змістовий модуль 2. Основи корекційної педагогіки.

Тема 1. Діти з особливими освітніми потребами як суб'єкт корекційної освіти

Сутність поняття «дитина з особливими освітніми потребами» та сучасні наукові синоніми. Категорії дітей з особливими освітніми потребами. Класифікація порушень психофізичного розвитку. Причини виникнення порушень психофізичного розвитку. Особливості процесу порушеного розвитку.

Тема 2. Корекційна педагогіка як наука

Предмет та завдання корекційної педагогіки. Галузі корекційної педагогіки. Зв'язок корекційної педагогіки з іншими науками. Понятійно-категоріальний апарат дисципліни.

Тема 3. Інклюзивна освіта як соціальна модель

Основні поняття інклюзивної освіти: інтеграція, інклюзія, інклюзивна освіта, інклюзивне навчання. Ключові аспекти інклюзії. Принципи інклюзивної освіти. Організація інклюзивної освіти в Україні.

Тема 4. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями психофізичного розвитку.

Психолого-педагогічна характеристика дітей з сенсорними порушеннями. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями інтелекту. Психолого-педагогічна характеристика дітей з ЗПР. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями мовлення. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями емоційно-вольової сфери. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями ОРА.

Тема 5. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами в процесі інклюзивного навчання.

Урахування індивідуальних особливостей учнів з сенсорними порушеннями. Урахування індивідуальних особливостей школярів з інтелектуальними порушеннями. Урахування індивідуальних особливостей учнів з ЗПР. Урахування індивідуальних особливостей дітей з порушеннями мовлення. Урахування індивідуальних особливостей учнів з порушеннями ОРА. Урахування індивідуальних особливостей школярів з порушеннями емоційно-вольової сфери.

12. Система оцінювання та вимоги

Розподіл балів за змістовими модулями

Поточний і модульний контроль (60 балів)		Екзамен	Сума
ЗМ 1 (педагогіка) 50 б.	ЗМ 2 (основи корекційної педагогіки)		

		10 б.			
Поточний контроль	МКР	Поточний контроль	МКР	40	100
30	20	5	5		

Модульна контрольна робота (20 балів)

МКР передбачає визначення рівня теоретико-практичної компетентності з педагогіки через виконання відповідних завдань.

Мета її написання – виявити рівень теоретичних знань та практичних умінь з педагогіки.

Студенти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Контрольна робота містить питання з основних питань курсу, що вивчалися на лекційних та/або аудиторних заняттях та виносилися на самостійне опрацювання.

Для успішного виконання модульної контрольної роботи необхідно звернути особливу увагу на те, що формулювання запитань передбачають не лише відтворення вивченого теоретичного матеріалу, але й вміння аналізувати, порівнювати, наводити власні приклади, аргументувати свою думку тощо. Відповідаючи на питання контрольної роботи потрібно висловлюватися грамотно, логічно, підкріплювати теоретичний матеріал власними прикладами, демонструючи своє розуміння основних положень.

При оцінюванні результатів модульної контрольної роботи, враховується:

- 1) рівень засвоєння знань з педагогіки (рівень усвідомлення, міцність запам'ятовування, обсяг, повнота і точність знань);
- 2) якість актуалізації здобувачами освіти педагогічних знань (логіка мислення, аргументація, послідовність і самостійність викладу, культура професійного мовлення);
- 3) сформованості умінь і навичок використання засвоєних знань на практиці;
- 4) прояв творчості й самостійності в навчально-пізнавальній діяльності;
- 5) якість виконання роботи (зовнішнє оформлення, своєчасність виконання, ретельність тощо).

Норми оцінювання:

Оцінки «**відмінно**» (18-20 балів) заслуговує студент, який виявив всебічні, систематичні й глибокі знання навчального матеріалу і вміння вільно виконувати передбачені програмою завдання, ознайомлений з основною і додатковою літературою.

Оцінки «**добре**» (15-17 балів) заслуговує студент, який виявив повне знання навчального матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання, засвоїв рекомендовану основну педагогічну літературу.

Проте при цьому допустив несуттєві неточності, пропуски чи помилки.

Оцінки «задовільно» (12-14 балів) заслугове студент, який виявив знання основного навчального матеріалу, частково справився з виконанням передбачених програмою завдань, ознайомлений із частиною рекомендованої педагогічної літератури.

Зазвичай, оцінка «задовільно» виставляється студентам, які допустили суттєві помилки під час виконання модульної контрольної роботи.

Оцінка «незадовільно» (0-11 балів) виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не знайомий з основною літературою курсу.

Як правило, «незадовільна» оцінка виставляється студентам, які не виявили знань або виявили їх недостатньо під час виконання модульної контрольної роботи.

Норми оцінювання з модуля «Основи корекційної педагогіки»:

Оцінку «відмінно» (5 балів) заслугове студент, який виявив всебічні, систематичні й глибокі знання навчального матеріалу і вміння вільно виконувати передбачені програмою завдання, ознайомлений з основною і додатковою літературою.

Оцінку «добре» (4 бали) заслугове студент, який виявив повне знання навчального матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання, засвоїв рекомендовану основну педагогічну літературу.

Проте при цьому допустив несуттєві неточності, пропуски чи помилки.

Оцінку «задовільно» (3 бали) заслугове студент, який виявив знання основного навчального матеріалу, частково справився з виконанням передбачених програмою завдань, ознайомлений із частиною рекомендованої педагогічної літератури.

Зазвичай, оцінка «задовільно» виставляється студентам, які допустили суттєві помилки під час виконання модульної контрольної роботи.

Оцінка «незадовільно» (0-2 бали) виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не знайомий з основною літературою курсу.

Як правило, «незадовільна» оцінка виставляється студентам, які не виявили знань або виявили їх недостатньо під час виконання модульної контрольної роботи.

Модульна контрольна робота виконується на подвійному аркуші паперу із оформленням титульної сторінки, зазначенням варіанту та відповідних запитань контрольної роботи.

Поточний контроль (30 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях – 12.

**Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів
на навчальних заняттях.**

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».
	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати, порівнювати явища та процеси на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача дає прості відповіді на запитання.
Середній	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати освітні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати наукове повідомлення і обґрунтувати його положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє

		аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить наукові поняття, категорії; формулює методологічні принципи; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані навички пошуку наукового матеріалу, здатний до його аналізу, систематизації.
Високий	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями з дисципліни та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості науково-дослідної діяльності; робить аргументовані наукові висновки; практично оцінює сучасні здобутки педагогічної науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні педагогічні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні педагогічні явища, процеси.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0, 1, 2, 3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульних контрольних робіт (МКР), завдання самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з невідповідністю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Контроль самостійної роботи студента здійснюється під час усного чи письмового опитування на практичних заняттях. Окремого балу за цей вид роботи не передбачено.

Контроль за видами діяльності студентів здійснюється шляхом поточного оцінювання знань, модульної контрольної роботи та екзамену. За результатами суми модулів виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалою і ECTS.

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно

Вивчення дисципліни передбачає академічну доброчесність студента, вміння бути самостійним, незалежним, креативним.

13. Рекомендовані джерела

Основні

1. Гурський В.А. Теорія виховання : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2016. 142 с.
2. Зайченко І.В. Педагогіка URL: http://pidruchniki.ws/17000308/pedagogika/pedagogika - zaychenko_ib
3. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
4. Концепція Нової української школи URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
5. Максимюк С.П. Педагогіка: Навчальний посібник. Київ : Кондор, 2009. 670 с. URL: <http://www.twirpx.com/file/626701/>
6. Миронова С.П., Гаврилов О.В., Матвєєва М.П. Основи корекційної педагогіки : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 264 с.

7. Миронова С.П. Педагогіка інклюзивної освіти : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2016. 164 с.
8. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта : навчальний посібник. К. : «ТОВ Агенство «Україна», 2019. 300 с.
9. Теорія і практика інклюзивної освіти [навчально-методичний посібник] / Упорядник Бондар К. М. [2-ге вид., доп.]. Проект «Підтримка інклюзивної освіти у м. Кривий Ріг», 2019. 170 с.

Допоміжні

1. Закон України «Про загальну середню освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
2. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5d5/279/7ca/5d52797ca746c359374718.pdf>Макаренко А.С. Педагогічна поема. [Електронний ресурс] // Режим доступу:http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Pedagog/makar/index.php.
3. Інклюзивна освіта: теорія та практика : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : К-ПНУ ім. І. Огієнка, 2012. 192 с.
4. Інклюзивна освіта : теорія та практика : навч.-метод. посіб. Ч. 2. Кам'янець-Подільський : К-ПНУ, 2014. 183 с.
5. Миронова С.П. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка : підручник. Кам'янець-Подільський : К-ПНУ ім. І. Огієнка, 2015. 311 с.
6. Педагогіка: Хрестоматія / Уклад. : А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. Київ : Знання-Прес, 2003.700 с.
7. Пальчевський С.С. Педагогіка : навч. посіб. Київ: Каравела, 2016. 496 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/348-pedagogka-palchevskiy-ss.html>
8. Пащенко М.І., Красноштан І.В. Педагогіка: навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 228 с. URL: <https://ua1lib.org/book/3099168/d4d9a3?id=3099168&secret=d4d9a3>
9. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0659-00#Text>
10. Сухомлинський В.О. Пависька середня школа: Наші вчителі, вихователі / Педагогіка: Хрестоматія. Київ, 2003. С.81-82.
11. Ушинський К.Д. Людина як предмет виховання // Вибр. тв. : У 2-х т. – Т.1 – С.205 (або Педагогіка: Хрестоматія /Уклад. : А.І. Кузьмінський, В.Л. Омельченко. Київ : Знання-Прес, 2003 . С.87-95.
12. Федорчук В.В. Освітні технології. Навчально-методичний посібник Кам'янець-Подільський, 2014. 164 с. URL: <https://ru.calameo.com/read/005652160fdb0f02cc68b>
13. Федорчук В.В. Основи педагогічної майстерності. Кам'янець-Подільський : Видавець Зволейко Д., 2008. С. 52-58.
14. Федорчук В.В. Педагогічні технології в початковій школі. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко, 2014. 268 с.
15. Федорчук В.В. Сучасні технології навчання у підготовці педагогів. Навчально-методичний посібник 2021. 164 с. URL: <https://ru.calameo.com/read/005652160fef03533f43e>

16. Чепіль М.М., Дудник Н.З. Педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2012. 224 с.
17. Психологічний супровід інклюзивної освіти : підручник / кол. авторів; за заг. ред. Т.О. Докучиної. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. 172 с.

13. Рекомендовані джерела інформації.

<https://mon.gov.ua/ua>

<https://vseosvita.ua/>

<https://naurok.com.ua/>

<https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra-SmartOsvita+Inc+1/about>

<https://osvitoria.media/>